

Sygn. akt II K 750/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2016 roku

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku Wydział II Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Piotrkowska

Protokolant: Katarzyna Nowopolska

przy udziale oskarżyciela z Pierwszego Urzędu Skarbowego w G. P. G.

po rozpoznaniu w dniach 06 i 27 września 2016 roku na rozprawie sprawy

B. M., córki A. i M., urodzonej dnia (...)

w W.

oskarżonej o to, że:

w dniu 09.04.2010r., jako podatnik zryczałtowanego podatku dochodowego od osób fizycznych, wbrew art. 10 ust. 1 pkt 8, art. 19 ust.1, art. 21 ust. 1 pkt 131 i ust. 25, art. 22 ust. 6c, 6d, 6e, 6f, art. 30e ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tj. Dz. U. z 2012 poz. 361 z późn. zm.), podała nieprawdę w złożonym do właściwego Urzędu Skarbowego zeznaniu o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) w roku podatkowym 2009 tj. w zeznaniu PIT – 39 za 2009r., poprzez zadeklarowanie dochodu zwolnionego od opodatkowania z tytułu sprzedaży lokalu mieszkalnego położonego

w S., ul. (...) na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr (...) z dnia 23.12.2009r., przez co doszło do uszczuplenia zryczałtowanego podatku dochodowego od osób fizycznych w kwocie 27.217,00 zł

- tj. o popełnienie przestępstwa skarbowego określonego w art. 56 § 1 k.k.s. w zb. z art. 56 § 2 k.k.s.

o r z e k a:

I. oskarżoną B. M. uznaje za winną popełnienia zarzucanego jej oskarżeniem czynu, który kwalifikuje jako przestępstwo skarbowe z art. 56 § 2 k.k.s. i za to, na mocy art. 56 § 2 k.k.s. w zw. z art. 23 § 1 i § 3 k.k.s., wymierza oskarżonej karę 30 (trzydzieści) stawek dziennych grzywny, określając wysokość każdej stawki na kwotę 100 zł (sto złotych);

II. na mocy art. 29 ust. 2 Ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (t. jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 615 ze zm.), § 11 ust. 1 pkt 1, ust. 2 pkt 3, § 16 i § 17 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015 r., poz. 1800) zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata E. K. kwotę 1.505 zł 52 gr. (tysiąc pięćset pięć złotych pięćdziesiąt dwa grosze) tytułem kosztów obrony z urzędu udzielonej oskarżonemu G. G. w postępowaniu sądowym;

III. na podstawie art. 626 § 1 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k., art. 113 § 1 k.k.s. oraz art. 1, art. 3 ust. 1, art. 16 ust. 1 i art. 21 pkt 1 Ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r.

o opłatach w sprawach karnych (t. jedn. Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.) zasądza od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1.575 zł 52 gr. (tysiąc pięćset siedemdziesiąt pięć złotych pięćdziesiąt dwa grosze) tytułem wydatków postępowania oraz wymierza opłatę w wysokości 300 zł (trzysta złotych).

UZASADNIENIE

Sąd zważył co następuje:

W dniu 19 lutego 2009 roku oskarżona B. M. w drodze umowy sprzedaży zawartej w formie aktu notarialnego Rep. A Nr (...) dokonała nabycia od Gminy S. lokalu mieszkalnego nr (...) położonego przy ul. (...) w S. za cenę 5.500 złotych, z uwagi na zastosowaną bonifikatę w wymiarze 95 %.

W dniu 30 grudnia 2009 roku B. M. w drodze umowy sprzedaży w formie aktu notarialnego Rep. A nr (...) dokonała zbycia przedmiotowego lokalu mieszkalnego za cenę 150.000 złotych. B. M. poniosła koszty sporządzenia w/w aktu notarialnego w wysokości 1.251,86 złotych.

Dowody: akta postępowania podatkowego:

wydruk z bazy (...);

akt notarialny rep. A nr (...);

akt notarialny rep. A nr (...).

W dniu 9 kwietnia 2010 roku B. M. będąc podatnikiem zryczałtowanego podatku dochodowego, złożyła zeznanie PIT-39, w którym zadeklarowała przychód z odpłatnego zbycia nieruchomości w wysokości 150.000 złotych, przy czym zadeklarowała dochód w tej wysokości określając go jako zwolniony od opodatkowania na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Dowód: wydruk deklaracji k. 5(załącznik nr 1 do aktu oskarżenia);

raport z danymi historycznymi osoby fizycznej k. 16, 44(załącznik nr 1 do aktu oskarżenia);

W okresie od 30 czerwca 2010 do 23 listopada 2015 B. M. była zameldowana i zamieszkiwała w G. ul. (...). Adres ten został wskazany jako jej adres zamieszkania u pracodawcy, a także w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w G., ZUS i NFZ.

Dowód: informacja system (...) -SAD k. 11-14, 32-38;

raport z danymi historycznymi osoby fizycznej k. 16, 44(załącznik nr 1 do aktu oskarżenia);

wydruk informacji z systemu (...) k. 18, 56-67 (załącznik nr 1 do aktu oskarżenia);

pismo z (...) Sp. z o.o. Komandytowa z 4.03.2015r. k. 25 (załącznik nr 1 do aktu oskarżenia);

informacja z ZUS k. 26 (załącznik nr 1 do aktu oskarżenia);

informacja z (...) k. 52 (załącznik nr 1 do aktu oskarżenia);

informacja od Komornika Sądowego k. 53 (załącznik nr 1 do aktu oskarżenia);

informacja z NFZ k. 59 (załącznik nr 1 do aktu oskarżenia).

W dniach 6 czerwca 2014 roku i 10 lipca 2014 roku Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w G. wezwał B. M. do przedłożenia dokumentów dla potwierdzenia istnienia zwolnienia kwoty dochodu od opodatkowania zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 131 i ust 25 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych stosownie do zeznania PIT-39 za 2009 rok. Wezwania zostały wysłane na adres - G. ul. (...). Obie przesyłki zostały skutecznie doręczona B. M. w wyniku dwukrotnego awizowania. B. M. nie wypełniła nałożonych na nią wezwaniami zobowiązań.

W konsekwencji Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w G. w dniu 27 sierpnia 2014 roku wszczął postępowanie podatkowe wobec B. M. w sprawie określenia zobowiązania w podatku dochodowym od osób fizycznych za 2009 rok z tytułu sprzedaży lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ul. (...). Postanowienie o wszczęciu postępowania także zostało skutecznie doręczone B. M. w wyniku dwukrotnego awizowania. Podobnie, w drodze awizowania zostały B. M. doręczone - wezwanie z dnia 27 sierpnia 2014 roku do przedłożenia dokumentów mogących mieć znaczenie dla rozliczenia sprzedaży przedmiotowej nieruchomości i zawiadomienie z dnia 25 września 2014 roku o terminie do wypowiedzenia się co do materiału dowodowego w sprawie oraz postanowienie o wyznaczeniu terminu do załatwienia sprawy z 9 października 2014 roku.

Dowód: akta podatkowe:

wezwanie z dnia 6.06.2014r. wraz z kopertą;

wezwanie z dnia 10.07.2014r. wraz z kopertą;

postanowienie z 27.08.2014r. wraz z kopertą;

wezwanie z 27.08.2014r. wraz z kopertą;

zawiadomienie z 25.09.2014r. wraz z kopertą;

postanowienie z dnia 9.10.2014r. wraz z kopertą.

W dniu 28 października 2014 roku Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w G. wydał decyzję określającą B. M. zobowiązanie w podatku dochodowym od osób fizycznych za 2009 roku w wysokości 27.217 złotych z tytułu sprzedaży lokalu mieszkalnego nr (...) położonego przy ul. (...) w S.. Ustalono, iż uzyskany przez B. M. dochód nie podlegał zwolnieniu od opodatkowania, w tym na podstawie wskazanej przez podatnika deklaracji PIT-39, tj. art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Decyzja ta została skutecznie doręczona B. M. w wyniku dwukrotnego awizowania. Wobec niewniesienia odwołania stała się ostateczna.

Na dzień 9 września 2016 roku zaległości B. M. z tytułu podatku dochodowego za 2009 roku wynosiły 41.171,73 zł w tym należność główna w kwocie 24.409,73 zł i odsetki w kwocie 16.762 zł.

Dowód: decyzja określająca zobowiązanie w podatku dochodowym od osób fizycznych z dnia 18.10.2014 r. k. 2-4 (załącznik nr 1 do aktu oskarżenia);

lista zaległości na dzień 9.09.2016 k. 44.

B. M. nie była dotychczas karana sądownie.

Dowód: informacji o osobie z K.. k. 31.

Sąd zważył co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wszystkich dowodów ujawnionych i przeprowadzonych w toku rozprawy głównej. Zdaniem Sądu w ich świetle zarówno wina, jak i okoliczności popełnienia zarzuconego oskarżonej przestępstwa, nie budzą wątpliwości.

Ustalenia stanu faktycznego przedmiotowej sprawy Sąd oparł przede wszystkim na dokumentach urzędowych w postaci decyzji, postanowień, wezwań i zawiadomienia wraz z dowodami ich doręczenia (koperty), wydruków z baz (...) -SAD i (...), wydruków

z systemu (...), wydruku deklaracji, raportu z danymi historycznymi osoby fizycznej, informacjom od ZUS, NFZ, (...) i Komornika Sądowego, listy zaległości oraz informacji o osobie z K.. Przedmiotowe dokumenty zostało sporządzone przez uprawnione do tego podmioty w zakresie ich kompetencji i prawem przepisanej formie. Dlatego stanowią one obiektywne dowody zaświadczonej nimi okoliczności. W ocenie Sądu, brak także było obiektywnych powodów do tego, by zakwestionować dowody nieosobowe w postaci aktów notarialnych czy pisma z (...) Sp. z o.o. Komandytowa. Wskazane dowody korespondują ze sobą i uzupełniają się wzajemnie, a ich autentyczność i prawdziwość treści nie była kwestionowana przez strony w czasie postępowania, nie budziła również jakichkolwiek wątpliwości Sądu.

Co do zasady, podstawy odpowiedzialności karno-skarbowej powinny wynikać z bardziej szczegółowych dowodów niż decyzja organu podatkowego. W szczególności celowe jest posłużenie się w tym zakresie dokumentami źródłowymi zgromadzonymi w toku kontroli skarbowej i postępowania podatkowego. Niniejsza sprawa miała charakter specyficzny, bowiem ograniczony zakres postępowania wynikał z postawy oskarżonej, która na etapie kontroli - pomimo licznych wezwań i zawiadomień dokonywanych na adres, pod którym oskarżona zamieszkiwała – nie podjęła jakichkolwiek działań czy czynności, w tym nie złożyła żądanej od niej dokumentacji. Wymaga przy tym wskazania, iż z regulacji art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych wynika, że wydatki (poniesione na własne cele mieszkaniowe) w oparciu o które następuje wyliczenie wysokości zwolnienia z opodatkowania dochodu z odpłatnego zbycia nieruchomości muszą być udokumentowane. Oznacza to, iż w istocie to na podatniku ciąży obowiązek wykazania, iż doszło do poniesienia przez niego wydatków o których mowa w powołanym przepisie. Tymczasem oskarżona B. M. choć w złożonej przez siebie deklaracji wskazała, iż uzyskany dochód ze sprzedaży nieruchomości podlega w całości zwolnieniu, nie przedstawiła jakichkolwiek dokumentów świadczących aby poniosła wydatki, które pozwoliłyby na ustalenie takiego pełnego zwolnienia. Jednocześnie skoro oskarżona powołała się wyraźnie na przedmiotowy przepis art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, deklarując iż uzyskany przez nią dochód jest zwolniony od opodatkowania na jego podstawie, zasadnym jest przyjęcie, iż знаła treść tego uregulowania. Dowodzi to, iż oskarżona w przewidzianym w tym przepisie 2-letnim okresie - liczącym od dnia odpłatnego zbycia nieruchomości - nie wydatkowała uzyskanego w ten sposób przychodu na własne cele mieszkaniowe, wobec czego jej sprawstwo w zakresie zarzucanego czynu należy uznać za ewidentne. Świadczą o tym pośrednio także postawa oskarżonej w toku postępowania przygotowawczego, unikanie organów ścigania i powoływanie się na swoją trudną sytuację majątkową. Oskarżona nabyła lokal mieszkalny za kwotę wielokrotnie niższą, niż sumą, którą uzyskała ze sprzedaży mieszkania, a posiadane środki pieniężne przeznaczyła na inne potrzeby, niż cele mieszkaniowe.

Wobec zgromadzonego materiału dowodowego i przywołanych powyżej okoliczności nie budzi wątpliwości fakt, że B. M. dopuściła się czynu zarzucanego jej oskarżeniem, albowiem swoim zachowaniem wyczerpała znamiona występkę z art. 56 § 2 k.k.s.

Zgodnie z treścią przepisu artykułu 56 § 1 k.k.s., karze podlega podatnik, który składając organowi podatkowemu deklarację podaje nieprawdę lub zataja prawdę przez co naraża podatek na uszczuplenie. Zgodnie zaś z treścią §2 powołanego przepisu, jeżeli kwota podatku narażonego na uszczuplenie jest małej wartości, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.

Przepis art. 56 k.k.s., służąc ochronie obowiązków podatkowych, chroni zarazem interesy finansowe Skarbu Państwa i innych uprawnionych podmiotów, tj. jednostek samorządu terytorialnego oraz Unii Europejskiej, w zakresie uzyskania należnych z tytułu podatków kwot. Tym samym jako szczególny przedmiot ochrony przepis ten służy zabezpieczeniu interesów finansowych Skarbu Państwa lub innych uprawnionych podmiotów, a przez to ochronie mienia w zakresie związanym z ekspektatywą uzyskania określonych w przepisach prawa podatkowego przychodów. W znamionach deliktu skarbowego przewidzianego w art. 56 k.k.s. określono dwa alternatywnie ujęte zachowania, tj. podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w deklaracji lub oświadczeniu. Zakres kryminalizacji wynikający z art. 56 k.k.s. obejmuje wszystkie te przypadki, w których dochodzi do nieprawidłowego, tj. określonego na niższym niż wynika to z przepisów prawa podatkowego poziomie, ustalenia wysokości należnego zobowiązania podatkowego.

Konsekwencją jest uszczuplenie spodziewanego dochodu uprawnionego podmiotu wynikającego z ekspektatywy związanej z prawidłowym ustaleniem wysokości zobowiązania podatkowego.

Odnosząc się na grunt niniejszej sprawy, należy wskazać, iż składając w dniu 9 kwietnia 2010 roku zeznaniu PIT-39 za 2009 rok, oskarżona B. M. podała nieprawdę poprzez zadeklarowanie dochodu zwolnionego od opodatkowania z tytułu sprzedaży lokalu mieszkalnego położonego w S., ul. (...), nie przedstawiając następnie na żądanie uprawnionego organu dokumentów potwierdzających, że spełniła przesłanki warunkujące prawo do zwolnienia, przez co doszło do uszczuplenia zryczałtowanego podatku dochodowego od osób fizycznych w kwocie 27.217 zł.

Kwota uszczuplonego podatku nie przekroczyła przy tym dwustukrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę za rok, w którym doszło do popełnienia czynu (263.400 zł). W 2010 roku kwota minimalnego wynagrodzenia wynosiła bowiem 1317 zł. Fakt ten pozwolił przyjąć, że była to kwota małej wartości w rozumieniu ustawy (art. 53 § 14 k.k.s.).

Uznając oskarżoną winną zarzucanego jej czynu, Sąd wymierzył B. M. karę 30 stawek dziennych grzywny po 100 zł każda stawka.

Wymierzając karę Sąd kierował się dyrektywami wskazanymi w treści art. 12 i 13 k.k.s. Oceniając społeczną szkodliwość czynu oskarżonej z uwzględnieniem dyrektyw z art. 53 § 7 k.k.s. uznać należy, że jest ona niemała. Dobrem prawem chronionym naruszonym przez oskarżoną są interesy fiskalne Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego

w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych. Sąd zważył przy tym, iż kwota uszczuplonego podatku, choć ustawowo stanowi kwotę małej wartości, nie jest nieznaczna, nadto nie została do tej pory uiszczona. Jednocześnie przedmiotowy czyn został popełniony co najmniej z zamiarem ewentualnym a jego motywem była chęć uzyskania nieuprawnionych korzyści. Na korzyść oskarżonej Sąd poczytał jej dotychczasową niekaralność, nie znajdując jednak innych okoliczność łagodzących.

W ocenie Sądu kara grzywny w zasądzonej wysokości, a więc zdecydowanie w dolnych granicach ustawowego jej wymiaru, będzie wystarczająca do spełnienia celów kary w zakresie prewencji indywidualnej, wpłynie bowiem na oskarżoną wychowawczo i spowoduje, że nie będzie ona w przyszłości popełniać przestępstw oraz spowoduje u niej przekonanie o nieopłacalności popełniania tego rodzaju przestępstw w przyszłości, jak również uczyni zadość wymaganiom w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Ustalając wymiar stawki dziennej grzywny Sąd kierował się dyrektywami z art. 23 § 3 k.k.s., Orzeczonej kary grzywny nie sposób uznać za więc za nadmiernie surową, zwłaszcza że Sąd określił stawkę dzienną grzywny na poziomie jedynie w nie dużym stopniu przewyższającym dolną granicę przewidzianą przez ustawę.

W punkcie II. wyroku Sąd zasądził do Skarbu Państwa na rzecz adw. E. K. kwotę 1.505 zł 52 gr. złotych tytułem kosztów za obronę udzieloną oskarżonej z urzędu.

Nie znajdując podstaw do zwolnienia B. M. od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, na podstawie wskazanych w wyroku przepisów Sąd zasądził od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1.575 zł 52 gr. tytułem wydatków postępowania oraz wymierzył opłatę w wysokości 300 złotych. Na powyższą wskazaną sumę wydatków postępowania składają się koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, ryczałt za doręczenie korespondencji w postępowaniu przygotowawczym i sądowym w kwocie oraz opłata za uzyskanie informacji z K..